26/03/2024

Αρχιεπίσκοπος Κύπρου: «Να μην συρθούμε σε διαπραγματεύσεις με τουρκικούς όρους»

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Δεν θα πρέπει να συρθούμε σε διαπραγματεύσεις με τουρκικούς όρους όπου θα συναντήσουμε αφόρητες πιέσεις, ανέφερε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος τη Δευτέρα, ανήμερα του εορτασμού Εθνικής Επετείου της 25ης Μαρτίου 1821.

Είπε ακόμη πως δεν μπορεί η Ελλάδα να παρασύρεται από προσωπεία «καλής γειτονίας» και απαιτήσεις διαχωρισμού του Κυπριακού από τα άλλα ελληνοτουρκικά θέματα.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, ο οποίος εκφώνησε τον πανηγυρικό λόγο για την Εθνική Επέτειο της 25ης Μαρτίου 1821, στον Ιερό Ναό Παναγίας Φανερωμένης, όπου τελέστηκε Πανηγυρική Δοξολογία, τάχθηκε υπέρ της αναβίωσης του δόγματος του

Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Κύπρου – Ελλάδας και επεσήμανε πως η Κύπρος είναι το τελευταίο προπύργιο του Ελληνισμού.

Σημείωσε πως αν, μη γένοιτο, πέσει η Κύπρος δεν θα κατοχυρωθούν τα άλλα ελληνικά μέρη και «Αιγαίο, νησιά, Θράκη, Μακεδονία θα πάρουν σειρά».

Πρόσθεσε πως «η αναβίωση του δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου Κύπρου – Ελλάδος είναι ύψιστης σημασίας για την εθνική επιβίωσή μας».

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου είπε επίσης πως η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας θα πρέπει «να δώσει σημασία και να στηρίξει όλες τις υποδομές που θα εξασφαλίσουν την επιτυχία του αγώνα μας».

«Χωρίς τη δέουσα αμυντική θωράκιση, την ενδυνάμωση της Εθνικής Φρουράς, την αντιμετώπιση της καθημερινής εισόδου των λαθρομεταναστών και τη μέγιστη αξιοποίηση των παρατηρούμενων γύρω μας μεταβολών, δεν θα πρέπει να συρθούμε σε διαπραγματεύσεις, με τουρκικούς ουσιαστικά όρους, όπου θα συναντήσουμε αφόρητες πιέσεις για νέες υποχωρήσεις», πρόσθεσε.

Κι όλοι εμείς, συνέχισε, ο λαός, ενωμένοι ως ένας άνθρωπος «να στηρίζουμε εμπράκτως τις προσπάθειες που είναι ανάγκη να αναληφθούν από κοινού από τις Κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας για μια λύση που θα επιτρέπει την παραμονή μας στη γη των πατέρων μας και θα αποτρέψει κάθε προσπάθεια της κατοχικής δύναμης για την επίτευξη των ανόσιων στόχων της».

Η φετινή μεγάλη επέτειος των 203 χρόνων από την έναρξη του αγώνα της Παλιγγενεσίας, σημείωσε, πρέπει να αποτελεί για μας κι ένα μάθημα αυτογνωσίας.

«Οφείλουμε πρωτίστως εμείς, οι αγωνιζόμενοι Έλληνες της Κύπρου, να παραδειγματιστούμε από τον αγώνα της παλιγγενεσίας», ανέφερε.

Όπως είπε, μόνο με τη βίωση των εθνικών ιδεωδών και τον παραδειγματισμό από το παρελθόν, είναι δυνατόν να ματαιωθούν οι τουρκικοί σχεδιασμοί και να επιτευχθεί η απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Με αναφορές στον Ισοκράτη και τον Θουκυδίδη, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου μίλησε για τη σημασία του αγώνα για την ελευθερία, και υπογράμμισε τον «πρωτοπόρο ρόλο» της Εκκλησίας.

«Το ράσο στάθηκε, σε πολλές κρίσιμες ώρες, εθνική σημαία της Ελλάδας. Χωρίς την Εκκλησία και την αδιάκοπη λειτουργική ζωή, χωρίς το κρυφό Σχολειό και τον παπά-δάσκαλο, δεν θα υπήρχε το ’21», ανέφερε.

Η πιο μεγάλη συνεισφορά της Ελληνικής Επανάστασης στην πολιτική ζωή της Ευρώπης, σημείωσε, ήταν η κατάρριψη των αρχών της Ιεράς Συμμαχίας και η δημιουργία νέων πολιτικών ηθών, κυρίως δε της αρχής της αυτοδιάθεσης των λαών, έστω κι αν αυτή καθιερώθηκε ως επακόλουθο ενός σκληρού και αιματηρού αγώνα.

Το μεγάλο μήνυμα που πέρασε την άνοιξη του 1821 πάνω από τις ελληνικές θάλασσες, δεν άφησε ασυγκίνητη την Κύπρο, επεσήμανε, σημειώνοντας ότι ήταν πολλοί ήταν οι Κύπριοι που βοήθησαν στην ετοιμασία του αγώνα, συνεργάτες και του ίδιου του Ρήγα Φεραίου, αλλά και άλλοι που έπεσαν στα πεδία των μαχών στην Ελλάδα.

Η Κύπρος, είπε, πλήρωσε πολύ ακριβά, τότε, τη συμμετοχή της στον εθνικό αγώνα. «Την 9η Ιουλίου 1821, από την πλατεία Σεραγίου στη Λευκωσία, ανάμεσα στις

αγχόνες και τις λαιμητόμους που είχαν στηθεί, πέρασε για μια ακόμα φορά, όχι δυστυχώς τελευταία, η αδάμαστη ελληνική ψυχή της Κύπρου, ντυμένη τον πορφυρούν χιτώνα του μαρτυρίου και φορώντας τον ακάνθινο στέφανο, για να διαλαλήσει ότι οι ρίζες του δένδρου της ελευθερίας είναι βαθιές και τίποτε δεν μπορεί να τις αφανίσει. Και να διαμηνύσει παντού ότι στην Κύπρο η ελληνική ψυχή δεν έσβησε ούτε ποτέ θα σβήσει».

Και σήμερα, συνέχισε, «παρά το ότι «μέγα πένθος Κύπριδα γαίαν ικάνει», για μισό αιώνα, παρόλο που το 37% της γης μας κατέχεται και μολύνεται από τον Τούρκο, μολονότι οι ναοί μας βεβηλώνονται και κρατούμαστε με τη βία των όπλων μακριά από τις εστίες μας και παρά το ότι η Τουρκία δεν αποκρύβει τον στόχο της για πλήρη κατάληψη και τουρκοποίηση της Κύπρου, γιορτάζουμε με κάθε λαμπρότητα την επέτειο της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας».

Ο επετειακός εορτασμός της εξέγερσης του έθνους, θα πρέπει να μας υπενθυμίσει και τις άμεσες υποχρεώσεις μας, μέσα στη δίνη των καιρών και στις συνεχείς παγίδες των άσπονδων εχθρών και φίλων μας, πρόσθεσε. «Να μας ξυπνήσει από τον λήθαργο της ραθυμίας και τον εθνικό εφησυχασμό», ανέφερε.

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου μίλησε για την κοινή συστράτευση ολόκληρου του Έθνους, που, όπως επεσήμανε, είναι αυτονόητη «για μας».

«Γι’ αυτό και μας προκαλεί άφατη θλίψη κάθε αποστασιοποίηση του εθνικού κέντρου από το εθνικό θέμα της Κύπρου. Δεν είμαστε ξένοι και πάροικοι, ούτε και νεοφερμένοι στη γη τούτη των πατέρων μας οι Έλληνες. Μετρούμε τόσες χιλιετίες ζωής εδώ όσο και οι Αθηναίοι στην Αθήνα και οι Λακεδαιμόνιοι στην Πελοπόννησο. Ένα τμήμα του Έθνους κινδυνεύει τον έσχατο των κινδύνων. Δεν μπορεί η Ελλάδα να παρασύρεται από προσωπεία “καλής γειτονίας” και απαιτήσεις διαχωρισμού του Κυπριακού από τα άλλα ελληνοτουρκικά θέματα. Η Κύπρος είναι το τελευταίο προπύργιο, του Ελληνισμού. Αν, μη γένοιτο, πέσει η Κύπρος, δεν θα κατοχυρωθούν τα άλλα ελληνικά μέρη. Αιγαίο, νησιά, Θράκη, Μακεδονία θα πάρουν σειρά», ανέφερε.

Είναι, όντως, δύσκολος και ανάντης ο δρόμος μας προς την εθνική δικαίωση, δεν έχουμε, όμως, άλλη επιλογή, κατέληξε ο Αρχιεπίσκοπος κ.κ. Γεώργιος.

Αναλυτικά ο Πανηγυρικός Λόγος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Γεωργίου:

Με ύμνους διθυραμβικούς και με εθνικούς παιάνες, οι υμνητές της σημερινής μεγάλης ημέρας του Ελληνισμού, επιχειρούν, εδώ και πέραν των 200 χρόνων, να εκθειάσουν το υπερφυές προγονικό μεγαλούργημα. Μα δεν είναι εύκολη υπόθεση κάτι τέτοιο.

Ο Ισοκράτης επισημαίνει, από την αρχαιότητα, ότι «τα μικρά των πραγμάτων ράδιον τοις λόγοις αυξήσαι, τοις δ'υπερβάλλουσι των έργων, και τω μεγέθει και τω κάλλει, χαλεπόν εξισώσαι τους επαίνους». Των μικρών γεγονότων μπορείς, επαινώντας τα με τα λόγια, να αυξήσεις τη φήμη. Όχι όμως των μεγάλων και των μέγιστων, τα οποία δεν μπορείς ούτε καν επάξια να περιγράψεις. Κι ένας μεγάλος αγώνας, αδιανόητος για πολλούς άλλους λαούς στην εποχή που διεξήχθη, ένας αγώνας που άλλαξε τον ρουν των Ευρωπαϊκών πραγμάτων με το να θέσει επί τάπητος το δικαίωμα των εθνοτήτων για αυτοδιάθεση και ελευθερία και την ισχυρή αμφισβήτηση της Ιεράς Συμμαχίας, ένας αγώνας που στοίχισε τη ζωή στο 1/3 του πληθυσμού των περιοχών που ελευθερώθηκαν, είναι πέραν πάσης αμφιβολίας βέβαιον ότι είναι αδύνατον να αντικρυσθεί επάξια με λόγους.

Διακόσια τρία χρόνια από την ανεπανάληπτη εκείνη ημέρα, ο χρόνος, ο αυστηρότερος κριτής όλων των πραγμάτων, εξέδωσε την αμετάκλητη ετυμηγορία

του για την ημέρα αυτή. Γι’αυτό και από κάθε γωνιά τής Ελληνικής πατρίδας, καθώς και από τα πέρατα της υφηλίου, χαιρετίζουν με συγκίνηση την ανατολή της 25ης Μαρτίου, της ημέρας της Ελληνικής ελευθερίας, τα εκατομμύρια της φυλής εκείνης, που για τρεισήμισι χιλιάδες χρόνια προσέβλεψε με ειδωλολατρική αφοσίωση στο ιδεώδες της ελευθερίας.

Διακόσια τρία ολόκληρα χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την ημέρα εκείνη που ένας από τους πολλούς δαδούχους του έθνους, ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, κηρύσσοντας, από το μοναστήρι της Αγίας Λαύρας, Ευαγγέλια ελευθερίας, στα τέκνα της Ελλάδος, εξαπέλυε τους κεραυνούς της εθνικής εκδίκησης πάνω στα κεφάλια των τυράννων. Τους κεραυνούς που χαλκεύτηκαν στα σκοτάδια της πολύχρονης δουλείας, μιας δουλείας τεσσάρων αιώνων, με τα ίδια τα χέρια του υπόδουλου γένους. Άγγελος θεόπεμπτος κι εκείνος, όπως τον «Άγγελον πρωτοστάτην» που κατά την ίδια ημερομηνία, 1821 χρόνια πιο πριν, είχε σταλεί στη Ναζαρέτ, μπήκε στη δουλωμένη ατμόσφαιρα της Ελληνικής γης φέροντας μήνυμα ελευθερίας. Ήταν καιρός πια…

Αιώνες πολλοί προετοίμαζαν την ημέρα αυτή. Πριν καλά- καλά κοπάσει το κονταροκτύπημα πάνω στα τείχη της Βασιλεύουσας, πριν σβήσει η ηχώ των οιμωγών, ο Ελληνισμός, με ολοπόρφυρα ακόμα τα μάτια, προδιέγραφε στόχους κι έθετε κατευθυντήριες γραμμές για μελλοντική εξόρμηση. Κι έφτασε, ύστερα από τέσσερις αιώνες ανείπωτης συμφοράς, στο ξέφωτο της 25ης Μαρτίου 1821. Αυτήν τη μέρα οι πρόγονοί μας έδωσαν εξετάσεις μπροστά στον Θεό και στους ανθρώπους. Έδειξαν την εθνική τους ταυτότητα και απέδειξαν χωρίς καμιάν αμφισβήτηση την εθνική καταγωγή τους.

Η 25η Μαρτίου βρίσκεται στην πιο ψηλή κορυφή της Ιστορίας μας. Εκεί που ο αέρας είναι αμβροσία. Απ’ εκεί μπορούμε να αγναντέψουμε την πορεία της φυλής μας μέσα στα περασμένα. Και μπορούμε να το κάνουμε αυτό με αυτοπεποίθηση. Να σταθούμε, χωρίς ντροπή, μπροστά στις άλλες κορυφές της ελληνικής ζωής, που θ’ αντικρύσουμε από εκεί ψηλά. Να δούμε απ’ εκεί τον Μαραθώνα, τις Θερμοπύλες, τη Σαλαμίνα. Να χαιρετίσουμε απ’ εκεί τον Αισχύλο, τον Ηράκλειο, τον Παλαιολόγο, χωρίς να νιώθουμε μειονεκτικά, χωρίς να μας ταπεινώνει ο μεγάλος και ιερός ίσκιος τους. Διότι όπως και τότε, έτσι και τώρα, περισσότερο τώρα, το έθνος δεν συζήτησε ούτε διαπραγματεύτηκε την ελευθερία του. Και προτίμησε αντί ζωής χωρίς ελευθερία, τον θάνατο.

Οι Έλληνες ριγμένοι, από την αρχή της Ιστορίας τους, πάνω σ’ ένα γυμνό και θαλασσόδαρτο βράχο, ολιγάριθμοι, στο κέντρο ενός κυκεώνα ιδεών και λαών, με σύντροφο παντοτινό τη φτώχεια, πάλεψαν με τον βράχο και τη θάλασσα, μ’ επίβουλους γείτονες και πλήθος επιδρομέων. Αγωνιστές στον πόλεμο, μα και στην

ειρήνη, ταύτισαν το όνομά τους με τη μάχη για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την ελευθερία και έδωσαν, θεωρητικά και πρακτικά, προβάδισμα στο πνεύμα κι όχι στην ύλη. Γι’ αυτό κι ό,τι γενναίο και υψηλό δημιούργησαν, σε οποιαδήποτε περίοδο της Ιστορίας τους, δεν υπήρξε ψυχική έκρηξη μιας στιγμής, αλλ’ ήταν η συνεχής έκφραση του εσωτερικού ψυχικού τους κόσμου. Ενός κόσμου που εκφραζόταν με την επιγραμματική διατύπωση του Θουκυδίδη, στον Επιτάφιο του Περικλέους: «εύδαιμον το ελεύθερον, το δε ελεύθερον το εύψυχον».

Η φυλή, Ανταίος μυθολογικός, άντλησε, στην πτώση της, χιλιοπλάσιες δυνάμεις από τη μητέρα γη. Και πριν από 203 χρόνια επεχείρησε το μεγάλο άλμα για τη νεκρανάσταση.

Δύο ήταν τα κύρια κίνητρα εκείνου του αγώνα της παλιγγενεσίας: Ήταν πρώτα η βαθιά θρησκευτική πίστη των Ελλήνων. Κι η θρησκευτική πίστη δεν ήταν μόνον η ευσέβεια προς τον Θεό των πατέρων τους, που διακρινόταν από τον Θεό του κατακτητή. Ήταν, προπάντων, η μετουσίωση του χριστιανικού πνεύματος της θυσίας και της εγκαρτέρησης σε πράξη. Πολλές φορές το έθνος ταύτισε την ιστορική του πορεία με τη μαρτυρική επίγεια ζωή του Χριστού. Γι’αυτό και πάντα πίστευε ότι πίσω από τη σταύρωση υπάρχει και η ανάσταση. Η Ορθόδοξη πίστη των Ελλήνων ήταν κάτι παραπάνω από θρησκευτικό δόγμα. Ήταν το πνευματικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εκινείτο ολόκληρος ο κόσμος τους· μια ακένωτη πηγή θάρρους και ψυχικής δύναμης για τους αγωνιστές της ελευθερίας.

Ήταν ύστερα και το ένδοξο προγονικό παρελθόν που οιστρηλάτησε τον αγώνα για ελευθερία. Οι Μαραθωνομάχοι, οι Σαλαμινομάχοι και οι 300 του Λεωνίδα στις Θερμοπύλες, είχαν θέσει στερεά το αξιολογικό υπόβαθρο της φυλής. Κι ήταν αδύνατο οι Έλληνες να κωφεύσουν τώρα στη φωνή της Ιστορικής ευθύνης τους. Γι’αυτό και δεν είχαν άλλη επιλογή. Θυμήθηκαν τους προγόνους τους. Υπερασπίστηκαν τις ανθρώπινες αξίες και τα ανθρώπινα ιδανικά σε νέες Σαλαμίνες και νέους Μαραθώνες. Στο Χάνι της Γραβιάς, στο Μεσολόγγι, στην Αλαμάνα, στα Δερβενάκια.

Πρωτοπόρος στον αγώνα του 1821, όσο και στα πάμπολλα κινήματα που είχαν προηγηθεί, βρέθηκε πάντοτε η Εκκλησία. Μέσα στους φοβερούς και ασέληνους αιώνες της δουλείας, αυτή στάθηκε το πνευματικό και εθνικό κέντρο της μαρτυρικής φυλής. Αυτή διατήρησε τη γλώσσα μας κι αυτή συντήρησε την εθνική αυτοσυνειδησία μας. Ενάντια στους αρχηγούς της ξεσπούσε κάθε επίθεση των Τούρκων. Το ράσο στάθηκε, σε πολλές κρίσιμες ώρες, η εθνική σημαία της Ελλάδος. Χωρίς την Εκκλησία και την αδιάκοπη λειτουργική ζωή, χωρίς το κρυφό Σχολειό και τον παπά-δάσκαλο, δεν θα υπήρχε το ’21.

Με ποταμούς αιμάτων, ο επικός εκείνος αγώνας έδωσε τα πρώτα αποτελέσματά του: Η ελευθερία επανήλθε, έστω και σε μικρό μέρος της Ελληνικής γης. Δεν ήταν τούτο μικρό επίτευγμα. Διατηρήθηκε το ελληνικό έθνος, που κινδύνευε τότε με αφανισμό, ως συγκροτημένο πια κράτος, με κύριο μέλημά του να διασώσει την παλιά του παράδοση, να συνεχίσει τον ελληνικό πολιτισμό και να πετύχει την εδαφική ολοκλήρωσή του. Ταυτόχρονα οδήγησε στην αποτίναξη του τουρκικού ζυγού και από άλλους λαούς της Βαλκανικής, περιορίζοντας έτσι σε έκταση την τουρκική κυριαρχία.

Η πιο μεγάλη συνεισφορά της Ελληνικής επανάστασης, όμως, στην πολιτική ζωή της Ευρώπης υπήρξε άλλη. Ήταν η κατάρριψη των αρχών της Ιεράς Συμμαχίας και η δημιουργία νέων πολιτικών ηθών, κυρίως δε της αρχής της αυτοδιάθεσης των λαών, έστω κι αν αυτή καθιερώθηκε ως επακόλουθο ενός σκληρού και αιματηρού αγώνα. Συνεπώς, η ελληνική επανάσταση του 1821 πέραν του ότι υπήρξε γεγονός τεράστιας εθνικής σημασίας από ελληνικής πλευράς, υπήρξε ταυτόχρονα και γεγονός παγκόσμιας σημασίας, αφού έτρεψε προς άλλη κατεύθυνση την πολιτική πορεία της Ευρώπης.

Εύλογα λοιπόν, σήμερα οι απανταχού της γης Έλληνες πανηγυρίζουν για την ένδοξη επέτειο της έναρξης του απελευθερωτικού αγώνα τους.

Η φετινή μεγάλη επέτειος των 203 χρόνων από την έναρξη του αγώνα της παλιγγενεσίας πρέπει να αποτελεί για μας κι ένα μάθημα αυτογνωσίας. Μάθημα περισυλλογής και μνήμης, συναγωγής συμπερασμάτων από την πορεία του αγώνα και τις αντιξοότητες που παρουσιάστηκαν στον δρόμο του. Μερικά από τα κύρια μηνύματά του: Το έθνος να στηρίζεται στις δικές του δυνάμεις, να αποφεύγει πάση θυσία τη διχόνοια και να μην παραμελεί τη στρατιωτική ετοιμότητά του.

Ο Κωνσταντίνος Υψηλάντης λίγο πριν από τον θάνατό του, το 1816, έλεγε στον γιο του Αλέξανδρο Υψηλάντη: «Υιέ μου, μη λησμόνει ποτέ ότι οι Έλληνες μόνον εις εαυτούς πρέπει να στηρίζωνται όπως γίνωσιν ελεύθεροι». Είναι το ίδιο που είπε, ως απόσταγμα ζωής, και ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης: «Είδα τότε ότι ό,τι θα κάμωμεν θα το κάμωμε μονάχοι και δεν έχομε καμιά ελπίδα από τους ξένους». Και πράγματι! Ένα έθνος στους ιστορικούς του αγώνες για την επιβίωσή του, δεν πρέπει να επαφίεται σε ελπίδες για ξένη βοήθεια. Χωρίς να απορρίπτεται οποιαδήποτε βοήθεια και εκζήτηση συμμαχιών με φιλικές χώρες, θα πρέπει να θυμόμαστε ότι πάντοτε ο ξένος βοηθά πρώτιστα τον εαυτό του· και σε οποιαδήποτε στιγμή, αν το συμφέρον του κλίνει αλλού, δεν θα διστάσει να αποσυρθεί. Αγωνίζεται κανείς καλά, όταν βασίζεται κυρίως στον εαυτό του.

Έτσι και στην περίπτωση του αγώνα της παλιγγενεσίας. Παρόλο που βρέθηκαν κάποιοι φιλέλληνες, μαγευμένοι από την αρχαία Ελλάδα, που ενίσχυσαν την προσπάθεια της απελευθέρωσης, καμιά οργανωμένη βοήθεια από ξένους δεν παρουσιάστηκε. Το έργο ήταν έργο των Ελλήνων. Το 1821 το ετοίμασαν οι Διδάσκαλοι του Γένους, κληρικοί και λαϊκοί τους οποίους θυμούμαστε με ευγνωμοσύνη σήμερα. Το έργο έφερε εις πέρας όλος ο Ελληνικός λαός, μικροί και μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες, μορφωμένοι και αγράμματοι. Μπροστά στους τάφους όσων θυσιάστηκαν κλίνουμε σήμερα ευλαβικά τα γόνατα και σκορπίζουμε τις δάφνες της τιμής και τις μυρσίνες του θαυμασμού μας.

Το μεγάλο μήνυμα που πέρασε την άνοιξη του 1821 πάνω από τις ελληνικές θάλασσες, δεν άφησε ασυγκίνητη την Κύπρο. Δεν άφησε αδιάφορη καμιάν ελληνική καρδιά, όπου και αν βρισκόταν. Το όνειρο με το οποίο ανδρώθηκαν τόσες γενεές δούλων γινόταν πραγματικότητα και όσοι ζούσαν εκείνη τη συγκεκριμένη στιγμή, θεώρησαν τους εαυτούς τους ιδιαίτερα ευνοημένους από τον Θεό. Οι φλόγες της ελευθερίας που άναψαν πρώτα στον Μωριά, θρεμμένες με αίμα ηρώων και μαρτύρων, χοροπήδησαν και χύθηκαν ασυγκράτητες μέχρι τα πιο μακρινά ελληνικά βουνά και τις πιο μακρινές ελληνικές θάλασσες και συνήγειραν τους πανέλληνες.

Έτσι ακριβώς δέχτηκε και η Κύπρος το μεγάλο μήνυμα. Με την ψυχή όρθια και την καρδιά ξέχειλη από ενθουσιασμό και συγκίνηση. Προπαρασκευασμένη κατάλληλα από την αδιάκοπη επαφή με την ελληνική μητρόπολη, κατηχημένη από τα μυστικά διδάγματα των Φιλικών, μα πιο πολύ οδηγημένη από το δικό της βαθύ εθνικό αίσθημα, διαδήλωσε από την πρώτη στιγμή την αλληλεγγύη της προς τον εθνικό απελευθερωτικό αγώνα και την πίστη της για τη βέβαιη ανάσταση του γένους. Είναι πολλοί οι Κύπριοι που βοήθησαν στην ετοιμασία του αγώνα, συνεργάτες και του ίδιου του Ρήγα Φεραίου, αλλά και άλλοι που έπεσαν στα πεδία των μαχών στην Ελλάδα, «υπόδουλοι ελευθερωταί αδελφών αλυτρώτων», όπως λέχθηκε προσφυώς.

Η Κύπρος πλήρωσε πολύ ακριβά, τότε, τη συμμετοχή της στον εθνικό αγώνα. Την 9η Ιουλίου 1821, από την πλατεία Σεραγίου στη Λευκωσία, ανάμεσα στις αγχόνες και τις λαιμητόμους που είχαν στηθεί, πέρασε για μια ακόμα φορά, όχι δυστυχώς τελευταία, η αδάμαστη ελληνική ψυχή της Κύπρου, ντυμένη τον πορφυρούν χιτώνα του μαρτυρίου και φορώντας τον ακάνθινο στέφανο, για να διαλαλήσει ότι οι ρίζες του δένδρου της ελευθερίας είναι βαθιές και τίποτε δεν μπορεί να τις αφανίσει. Και να διαμηνύσει παντού ότι στην Κύπρο η ελληνική ψυχή δεν έσβησε ούτε ποτέ θα σβήσει.

Και σήμερα, παρά το ότι «μέγα πένθος Κύπριδα γαίαν ικάνει», για μισό αιώνα,

παρόλο που το 37% της γης μας κατέχεται και μολύνεται από τον Τούρκο, μολονότι οι ναοί μας βεβηλώνονται και κρατούμαστε με τη βία των όπλων μακριά από τις εστίες μας και παρά το ότι η Τουρκία δεν αποκρύβει τον στόχο της για πλήρη κατάληψη και τουρκοποίηση της Κύπρου, γιορτάζουμε με κάθε λαμπρότητα την επέτειο της εθνικής μας παλιγγενεσίας. Γιατί κατανοούμε πλήρως, πως μόνο με τον τρόπο αυτό, με τη βίωση των εθνικών ιδεωδών και τον παραδειγματισμό από το παρελθόν, είναι δυνατόν να ματαιωθούν οι τουρκικοί σχεδιασμοί και να επιτευχθεί η απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Ο επετειακός εορτασμός της εξέγερσης του έθνους, θα πρέπει να μας υπενθυμίσει και τις άμεσες υποχρεώσεις μας, μέσα στη δίνη των καιρών και στις συνεχείς παγίδες των άσπονδων εχθρών και φίλων μας. Να μας ξυπνήσει από τον λήθαργο της ραθυμίας και τον εθνικό εφησυχασμό.

Ο λόγος του Θουκυδίδη για το δίκαιο και την ισχύν, στον δραματικό διάλογο των Αθηναίων και των Μηλίων, πρέπει να ηχεί αδιάλειπτα στ’ αυτιά μας…: «Το επιχείρημα του δικαίου έχει αξία», λέει «όπου υπάρχει δύναμη προς επιβολή… Όμως ο ισχυρός επιβάλλει ό,τι του επιτρέπει η δύναμή του και ο αδύναμος παραχωρεί ότι του επιβάλλει η αδυναμία του».

Γι’ αυτό και θα πρέπει να ανασυντάξουμε τις δυνάμεις μας και να δώσουμε τη μέγιστη δυνατή προσοχή σ’ όλους τους παράγοντες που θα αποτρέψουν τους τουρκικούς σχεδιασμούς και θα εξασφαλίσουν τη συνέχιση της εθνικής παρουσίας μας στην Κύπρο.

Πρώτιστος τέτοιος παράγοντας είναι η κοινή συστράτευση ολόκληρου του Έθνους. Τούτο είναι αυτονόητο για μας. Γι’ αυτό και μας προκαλεί άφατη θλίψη κάθε αποστασιοποίηση του εθνικού κέντρου από το εθνικό θέμα της Κύπρου. Δεν είμαστε ξένοι και πάροικοι, ούτε και νεοφερμένοι στη γη τούτη των πατέρων μας οι Έλληνες. Μετρούμε τόσες χιλιετίες ζωής εδώ όσο και οι Αθηναίοι στην Αθήνα και οι Λακεδαιμόνιοι στην Πελοπόννησο. Ένα τμήμα του Έθνους κινδυνεύει τον έσχατο των κινδύνων. Δεν μπορεί η Ελλάδα να παρασύρεται από προσωπεία «καλής γειτονίας» και απαιτήσεις διαχωρισμού του Κυπριακού από τα άλλα ελληνοτουρκικά θέματα. Η Κύπρος είναι το τελευταίο προπύργιο, του Ελληνισμού. Αν, μη γένοιτο, πέσει η Κύπρος, δεν θα κατοχυρωθούν τα άλλα ελληνικά μέρη. Αιγαίο, νησιά, Θράκη, Μακεδονία θα πάρουν σειρά.

Η αναβίωση του δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού χώρου Κύπρου-Ελλάδος είναι ύψιστης σημασίας για την Εθνική επιβίωσή μας.

Θα πρέπει, ύστερα, και στην Κύπρο, η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να

δώσει σημασία και να στηρίξει όλες τις υποδομές που θα εξασφαλίσουν την επιτυχία του αγώνα μας. Χωρίς τη δέουσα αμυντική θωράκιση, την ενδυνάμωση της Εθνικής Φρουράς, την αντιμετώπιση της καθημερινής εισόδου των λαθρομεταναστών και τη μέγιστη αξιοποίηση των παρατηρούμενων γύρω μας μεταβολών, δεν θα πρέπει να συρθούμε σε διαπραγματεύσεις, με τουρκικούς ουσιαστικά όρους, όπου θα συναντήσουμε αφόρητες πιέσεις για νέες υποχωρήσεις.

Κι όλοι εμείς, ο λαός, ενωμένοι ως ένας άνθρωπος να στηρίζουμε εμπράκτως τις προσπάθειες που είναι ανάγκη να αναληφθούν από κοινού από τις Κυβερνήσεις Κύπρου και Ελλάδας για μια λύση που θα επιτρέπει την παραμονή μας στη γη των πατέρων μας και θα αποτρέψει κάθε προσπάθεια της Κατοχικής δύναμης για την επίτευξη των ανόσιων στόχων της.

Είναι, όντως, δύσκολος και ανάντης ο δρόμος μας προς την εθνική δικαίωση. Δεν έχουμε, όμως, άλλη επιλογή.

Οφείλουμε πρωτίστως εμείς, οι αγωνιζόμενοι Έλληνες της Κύπρου, να παραδειγματιστούμε από τον αγώνα της παλιγγενεσίας. Τετρακόσια έτη δουλείας δεν μπόρεσαν να αποπροσανατολίσουν το έθνος. Αντίθετα· υπήρξαν τετρακόσια έτη συνεχούς προπαρασκευής για την πραγμάτωση της εθνικής του ιδέας. Ας μη μας πτοήσουν, λοιπόν, οι ταλαιπωρίες των 50 ετών κατοχής. Ας κρατηθούμε από την πίστη στον Θεό, τις αρχές και τα ιδανικά μας και θα έρθει και για μας η λύτρωση. Η μακραίωνη θρησκευτική πείρα μας, μάς διδάσκει ότι «ούτοι εν άρμασι και ούτοι εν ίπποις, ημείς δε εν ονόματι Κυρίου του Θεού ημών μεγαλυνθησόμεθα». Τις δικές μας προσπάθειες θα ενισχύσει ο Θεός. Ο Θεός βοηθά εκείνους που βοηθούν τον εαυτό τους.